

Inleiding

Al een 15-tal jaar is er een samenwerking tussen Damme, Oostkamp en Beernem. Indertijd waren onze gemeenten hierin pioniers in de provincie. We werkten samen om een tienerwerking SWAP op te richten, en organiseerden gemeenschappelijke vorming en ondersteuning voor de speelpleinen, met als uitdrukkelijke bedoeling deze toegankelijk te maken voor kinderen met een handicap. Als laatste was er jaarlijks een derde project: een meerdaagse uitstap of grote activiteit.

In al deze inspanningen werden we sterk financieel ondersteund door de provincie en door de gemeentebesturen.

In de loop der jaren hebben we een lange weg afgelegd. Een aantal doelen werden gehaald: de speelpleinwerkingen zijn inclusief. De swapwerking ondertussen ook. Het derde project werd in de swapwerking geïntegreerd.

Na een daling in de opkomst voor Swap in de zomer 2008 werd besloten om de hele werking grondig te overdenken. Tenslotte is de samenleving, en in het bijzonder de jeugdcultuur in die 15 jaar op enkele vlakken sterk veranderd.

Een vormingsdag voor jeugddiensten 'Tiens, een tiener' in het najaar van 2008 gaf de doorslag. Dit is het moment om andere paden te bewandelen.

Probleemstelling

- Hoe kunnen we de intergemeentelijke samenwerking aanpassen aan de veranderde leefwereld van jongeren?
- Hoe kunnen wij onze swapwerking niet enkel afstemmen op de "consumerende tiener", maar ook op de "individuele" en "groepstiener"?
 - De CONSUMERENDE TIENER staat sterk in zijn schoenen en neemt zelf initiatief om deel te nemen aan het diverse aanbod. Belangrijk hierbij is de attractiviteit van de activiteit.
 - De GROEPSTIENER is in zijn vrije tijd vooral op zoek naar contact met zijn vriendengroep, de inhoud/attractiviteit van de activiteit staat slechts op de tweede plaats.
 - De INDIVIDUELE TIENER is eerder op zichzelf en houdt ervan om zich te amuseren in de veilige omgeving van zijn eigen huis of zelfs kamer. Dit vertaalt zich vaak in intensief PC/gaming/televisie-gebruik. Deze tieners zijn voor organisatoren zeer moeilijk te bereiken.

Strategie

In plaats van zelf het warm water uit te vinden, besloten we te rade te gaan bij specialisten.

- Tijdens de zomer van 2008 werden we begeleid door iemand van Uit de Marge. Hij kon al een aantal knelpunten benoemen.
- Tijdens de vormingsdag 'Tiens, een tiener', volgden de medewerkers van de drie jeugddiensten verschillende sessies die ons onze eigen werking anders lieten benaderen.
- Er werd een vergadering belegd met 2 medewerkers van de Vlaamse dienst voor Speelpleinwerkingen (VDS). Zij specialiseerden zich in tieners.
- Een aantal jeugddiensten met een zekere reputatie of met creatieve aanpak voor tienerwerkingen uit heel Vlaanderen werden opgebeld. Een belangrijk gesprek was dat met de jeugddienst van Tessenderlo.
- Tijdens meerdere momenten staken de drie jeugddiensten de hoofden bijeen om na te denken en een synthese te maken van de knelpunten en eventuele oplossingen.
- De provinciale jeugddienst staat positief tegen dit voorstel.

Knelpunten en oplossingen

Na de bovenstaande gesprekken kwamen een aantal knelpunten bovendrijven. Het enthousiasme was groot om hiervoor oplossingen te bedenken (of over te nemen). Hieronder zie je een aanzet.

	KNELPUNT	OPLOSSING
Instroom	<ul style="list-style-type: none"> In 2008 is gebleken dat een natuurlijke instroom niet vanzelf gaat. Nieuwe deelnemers hebben soms angst voor het onbekende: hoge drempels om te overwinnen. 	<ul style="list-style-type: none"> Beter bekend maken wat we doen Onthaal van nieuwe deelnemers: veiligheid bieden Richten op vriendengroepen
Doorstroom	<ul style="list-style-type: none"> Er is te weinig aansluiting tussen het speelplein (tot 12 jaar) en Swap De oudste groep van de speelpleinen laat het soms afweten (10-12j) Groepjes zijn belangrijk. Als de 'leiders' niet komen, komt een hele groep niet 	<ul style="list-style-type: none"> Meer samenwerking met speelpleinwerking: tieners houden+ laten kennismaken met onze tienerwerking Tieners niet enkel individueel aanspreken maar in hun (vrienden)groep.
Identiteit	<ul style="list-style-type: none"> De tienerwerking is nu onderhevig aan de wisselende stijlen van Swap (VVJ) Omdat tieners continu op zoek zijn naar verandering en vernieuwing, is het moeilijk om onszelf een identiteit te geven waarmee ze zich kunnen vereenzelvigen. 	<ul style="list-style-type: none"> Eigen stijl ontwikkelen, los van VVJ Vast lokaal voor de tienerwerking: "lokaal als identiteit". Naam SWAP laten vallen
Moni's	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn weinig monitoren die zelf ook deelnemer in Swap waren De motivatie is soms wat minder, zeker als de activiteit niet in de eigen gemeente is. 	<ul style="list-style-type: none"> Oudste deelnemers rekruteren als moni op SPW Meer activiteiten in eigen gemeente
Pasjes	<ul style="list-style-type: none"> de officiële Swappasjes (en bijhorende merchandising) kosten vrij veel 	<ul style="list-style-type: none"> geen VVJ-pasjes meer waardoor er een drempel wordt verlaagd. 'Last minute-beslissingen' worden zo mogelijk.
Geografie	<ul style="list-style-type: none"> De deelnemers komen uit alle hoeken van de drie gemeenten. De afstand is soms erg groot, waardoor deelnemers afhaken Deelnemers uit Brugge/concurrentie met Brugge 	<ul style="list-style-type: none"> Meer activiteiten in eigen gemeente (afstand < 10 km) Busvervoer behouden bij uitstappen Samenwerken met Brugge
Betrokkenheid	<ul style="list-style-type: none"> Deelnemers zijn weinig betrokken. Ze 'consumeren' en dit vaak individueel. Ze krijgen te weinig inspraak. Er is geen 'einddoel' 	<ul style="list-style-type: none"> Meer inspraak van deelnemers: "actorschap" Meer flexibiliteit en keuze Week/zomerproject waaraan ze kunnen meewerken
Beperkte tijd	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn maar 2 activiteiten per week 	<ul style="list-style-type: none"> Continuïteit verhogen: 3 activiteiten per week op maandag (nieuw!), woensdag en vrijdagmiddag activiteit
Promotie	<ul style="list-style-type: none"> Om groepen tieners aan te spreken, is de makkelijkste plaats Brugge, omdat ze daar naar school gaan. Door het ontbreken van samenwerking met de stad Brugge gaat dat moeilijk. 	<ul style="list-style-type: none"> Richten op groepen én individuen Samenwerken met Brugge Veiliger communicatie: zekerheid geven Tieners zelf inschakelen
Geen groepsgevoel	<ul style="list-style-type: none"> Consumentisme: tieners in een pretpark hebben elkaar niet nodig om zich te amuseren. Tieners krijgen van thuis uit een beperkt budget en moeten dus (te veel) keuzes maken. 	<ul style="list-style-type: none"> Werken rond groepsgevoel op eigen, veilige plaats in de buurt 'Club' vormen, waar ze steeds komen zonder grote kost en ongeacht aanbod. Inschrijven door middel van een goedkoop "abonnement".
Geld	<ul style="list-style-type: none"> Topactiviteiten (pretpark, laserschooten) kost enorm veel. Slechts enkele keren per zomer mogelijk... Busvervoer is zware kost We willen de deelnameprijs laag houden 	<ul style="list-style-type: none"> Meer variatie Meer activiteiten in eigen gemeente met een kleine kostprijs Meer budget
Vergaderingen	<ul style="list-style-type: none"> Soms weinig structuur Te veel wisseling bij monitoren: weinig opvolging. 6 moni's om één activiteit te maken is te veel 	<ul style="list-style-type: none"> vergadering maandag- (in in eigen gemeente en woensdagmorgen (IGSW) ? met al nieuwe moni's bij activiteiten opdelen onder moni's "activiteitenpakketten" maken die uitgewisseld worden
Inschrijvingen	<ul style="list-style-type: none"> vooraf inschrijven is grote drempel 	<ul style="list-style-type: none"> inschrijven per maand: "abonnement" of dagprijs inschrijven in lokaal zelf

Voorstel zomer 2009

Uit al deze mogelijke oplossingen maakten we een synthese, naar het voorbeeld van de succesvolle tienerwerking " 't Stekske" in Tessenderlo (www.tstekske.be).

Wanneer

- 3 x per week activiteit om de continuïteit te verhogen:
 - maandag en woensdagmiddag: In de jeugdhuisen van elke gemeente
 - vrijdag(namiddag of volle dag): intergemeentelijke grote uitstap

Wat

- Maandag en woensdag krijgen de tieners telkens de keuze om
 - ofwel in jeugdhuis 'rond te hangen" onder begeleiding: strips, voetbaltafel, film, gamen, gezelschapsspelen,... Er wordt ook een "bar" voorzien waar de tieners goedkoop frisdranken/chips/... kunnen kopen.
 - ofwel om deel te nemen aan de goedkope activiteit in de directe omgeving onder begeleiding: gocartsrace, barbecuen, sjorren,...
- Vrijdag: Intergemeentelijke uitstap, bvb Walibi, watersport,...
- Elk jaar organiseren we een zomerproject waaraan de tieners meewerken: bvb tienerfestival/fin de saison/tienersporten,...

Financieel

- Activiteiten:
 - Werken met een "dagbudget" die de monitoren kunnen beheren om hun activiteiten mee te organiseren. De tieners krijgen zeggenschap over hoe ze dit beperkt budget spenderen. Op deze manier krijgen we zowel "actorschap" bij de tieners als bij de monitoren zelf.
 - Extra aankoop van materiaal om in het jeugdhuis zelf activiteiten te voorzien: strips, gezelschapsspelen, projector,...
- Inschrijving:
 - Activiteiten in eigen gemeente: De tieners kunnen deelnemen op basis van een maandabonnement of dagprijs die ze ter plaatse kunnen betalen.
 - Intergemeentelijke activiteiten: extra deelnameprijs en vooraf inschrijving noodzakelijk.

Begeleiding

- Een verhoging van aantal monitoren van 2 naar 3 per gemeente: 2 om telkens de activiteit te organiseren en te begeleiden en 1 om in het jeugdhuis te blijven en daar de tieners te begeleiden.
- Begeleiders bereiden de gemeentelijke activiteiten per gemeente voor op maandagmorgen. Op woensdagvoormiddag is er echter een intergemeentelijk overleg met volgende doelstellingen:
 - Uitwisselen "best of" activiteiten
 - Voorbereiden uitstap van vrijdag
 - Bespreken werkwijzen/ervaringen/knelpunten in het omgaan met tieners
- De uitstappen van de vrijdag worden op voorhand geprogrammeerd door de jeugdconsulenten.

Extra voorwaarden

- De oudste deelnemers van de speelpleinwerking laten kennismaken met deze tienerwerking (bvb laatste week van de zomer)
- Meer samenwerking met Brugge en met gemeenten rond Brugge. Bijvoorbeeld: " T-day"
- Indien mogelijk zorgen dat de begeleiders ex-swappers zijn die eerst speelpleinwerking begeleiden en dan naar de tienerwerking gaan. Zo zorg je voor meer verbindingen tussen speelplein- en tienerwerking.
- Provincie West-Vlaanderen (i.c. Filip Francois) steunt deze vernieuwing, mits de werking een "inclusief" karakter blijft behouden: toegankelijkheid verhogen, drempels verlagen, deelname voor tieners met een handicap of uit kansarme gezinnen mogelijk houden.

Ondersteuning

We willen onze tienerwerking laten ondersteunen door:

- Uit de Marge vzw: beleid- en visieondersteuning, specifiek ondersteuning voor het omgaan met of bereiken van maatschappelijk kwetsbare jongeren
- Vlaamse Dienst Speelpleinwerking vzw (VDS): procesbegeleiding, inhoudelijke impulsen (bvb activiteiten,...)

Extra voordeel:

- De lokale jeugdhuisen kunnen via de tienerwerking:
 - Extra ledenwerving: tieners leren het jeugdhuis kennen
 - Imagoverbetering: het jeugdhuis is niet louter een goedkoop café.

Informatiebronnen:

- 't Stekske: http://www.tessenderlo.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=1254